TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. vasario 18 d.*

„Apeliacinis skundas — Bendra užsienio ir saugumo politika — Kova su branduolinių ginklų platinimu — Irano Islamo Respublikai taikomos ribojamosios priemonės — Irano banko lėšų įšaldymas — Pareiga motyvuoti — Akto priėmimo procedūra — Akivaizdi vertinimo klaida“

Byloje C-176/13 P

dėl 2013 m. balandžio 9 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Europos Sąjungos Taryba, atstovaujama S. Boelaert ir M. Bishop,

apeliantė,

palaikoma

Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, atstovaujamos L. Christie ir S. Behzadi-Spencer, padedamų baristerės S. Lee,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Bank Mellat, įsteigtam Teherane (Iranas), atstovaujamam M. Brindle, baristerių R. Blakeley ir V. Zaiwalla, taip pat solisitorių Z. Burbeza, P. Reddy, S. Zaiwalla, ir F. Zaiwalla,

ieškovui pirmojoje instancijoje,

Europos Komisijai, atstovaujamai D. Gauci ir M. Konstantinidis, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz, teisėjai D. Šváby, A. Rosas (pranešėjas), E. Juhász ir C. Vajda,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorė L. Carrasco Marco, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. rugsėjo 10 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: anglų.

susipažinęs su 2015 m. vasario 26 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniu skundu Europos Sąjungos Taryba prašo panaikinti 2013 m. sausio 29 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Bank Mellat / Taryba* (T-496/10, EU:T:2013:39, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas panaikino, kiek tai susiję su *Bank Mellat*:

— 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimo 2010/413/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinama Bendroji pozicija 2007/140/BUSP (OL L 195, 2010, p. 39, klaidų ištaisymas OL L 197, p. 19), II priedo B lentelės 4 punktą,

— 2010 m. liepos 26 d. Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 668/2010, kuriuo įgyvendinama Reglamento (EB) Nr. 423/2007 dėl ribojančių priemonių Iranui 7 straipsnio 2 dalis (OL L 195, p. 25), priedo B lentelės 2 punktą,

— 2010 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimo 2010/644/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413, priedo I antraštinės dalies B lentelės 4 punktą,

— 2010 m. spalio 25 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 961/2010 dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinamas Reglamentas Nr. 423/2007, VIII priedo B lentelės 4 punktą (OL L 281, p. 1),

— 2011 m. gruodžio 1 d. Tarybos sprendimą 2011/783/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413 (OL L 319, p.71),

— 2011 m. gruodžio 1 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1245/2011, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 961/2010 (OL L 319, p.11),

— 2012 m. kovo 23 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 267/2012 dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinamas Reglamentas Nr. 961/2010, IX priedo I antraštinės dalies B lentelės 4 punktą (OL L 88, p. 1),

tiek, kiek pavadinimas *Bank Mellat* įtrauktas į asmenų, subjektų ir organizacijų, kuriems pagal šiuos aktus taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą (toliau – ginčijami aktai).

Teisės aktai ir bylos aplinkybės

2 Susirūpinusi dėl daugybės Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) generalinio direktoriaus ataskaitų ir Valdybos rezoliucijų dėl Irano Islamo Respublikos branduolinės programos Jungtinių Tautų Saugumo Taryba (toliau – Saugumo Taryba) 2006 m. gruodžio 23 d. priėmė Rezoliuciją 1737 (2006); jos 12 punkte, siejamame su priedu, išvardyti asmenys ir subjektai, susiję su branduolinių ginklų platinimu, kurių lėšos ir ekonominiai ištekliai turi būti įšaldyti.

3 Įgyvendindama Rezoliuciją 1737 (2006) Sąjungoje, 2007 m. vasario 27 d. Taryba priėmė Bendrąją poziciją 2007/140/BUSP dėl ribojančių priemonių Iranui (OL L 61, p. 49).

4 Bendrosios pozicijos 2007/140 5 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad įšaldomos visos šios nuostatos a ir b punktuose išvardytiems tam tikrų kategorijų asmenims ir subjektams priklausančios lėšos ir ekonominiai ištekliai. Šio 5 straipsnio 1 dalies a punktas taikytas asmenims ir subjektams, nurodytiems Rezoliucijos 1737 (2006) priede, taip pat kitiems asmenims ir subjektams, kuriuos nurodė Saugumo

Taryba arba pagal Rezoliucijos 1737 (2006) 18 straipsnį įkurtas Saugumo Tarybos komitetas. Šių asmenų sąrašas pateiktas Bendrosios pozicijos 2007/140 I priede. Minėto 5 straipsnio 1 dalies b punktas taikytas asmenims ir subjektams, nenurodytiems I priede, be kita ko, tiems, kurie dalyvauja, yra tiesiogiai susiję ar teikia paramą Irano Islamo Respublikos branduolinei veiklai, susijusiai su padidinta branduolinių ginklų platinimo rizika. Šių asmenų ir subjektų sąrašas pateikiamas minėtos bendrosios pozicijos II priede.

5 Kadangi šios priemonės susijusios su Europos bendrijos kompetencija, Rezoliucija 1737 (2006) buvo įgyvendinta 2007 m. balandžio 19 d. Reglamentu (EB) Nr. 423/2007 dėl ribojančių priemonių Iranui (OL L 103, p. 1), priimtu remiantis EB 60 ir 301 straipsniais, atsižvelgiant į Bendrąją poziciją 2007/140; reglamento turinys labai panašus į bendrosios pozicijos turinį, o jo IV (Saugumo Tarybos arba Sankcijų komiteto nurodyti asmenys, subjektai ir organizacijos) ir minėto reglamento V (į IV priedą neįtraukti asmenys, subjektai ir organizacijos) prieduose nurodytos tos pačios pavardės ir pavadinimai.

6 Reglamento Nr. 423/2007 7 straipsnio 2 dalies a punktas buvo suformuluotas taip:

„Įšaldomos visos V priede nurodytiems asmenims, subjektams ir organizacijoms priklausančios, jų turimos, jų valdomos arba kontroliuojamos lėšos <...>. Į V priedą įtraukiami į IV priedą neįtraukti fiziniai ir juridiniai asmenys, subjektai ir organizacijos, kai pagal Bendrosios pozicijos 2007/140/BUSP 5 straipsnio 1 dalies b punktą nustatoma, kad jie:

a) dalyvauja su branduolinių ginklų platinimu susijusioje Irano veikloje, yra tiesiogiai su ja susiję arba teikia paramą<...>.“

7 Pripažinusi, kad Irano Islamo Respublika tęsė su urano sodrinimu susijusią veiklą ir nebendradarbiavo su TATENA, Saugumo Taryba 2008 m. kovo 3 d. priėmė Rezoliuciją 1803 (2008). Šios rezoliucijos 10 punkte Saugumo Taryba:

„*Reikalauja*, kad visos valstybės atidžiai stebėtų jų teritorijose esančių finansų įstaigų veiklą, kurioje dalyvauja bankai, kurių juridiniai adresai [buveinės] yra Irane, ypač „Banque Melli“ ir „Banque Saderat“, bei jų filialai ir padaliniai užsienyje, siekiant išvengti, kad tokia veikla būtų prisidedama prie branduolinių ginklų platinimo rizikos ar jų tiekimo sistemų kūrimo veiklos, kaip nurodyta Rezoliucijoje 1737 (2006).“

8 2010 m. birželio 9 d. Rezoliucija 1929 (2010) Saugumo Taryba priėmė griežtesnes priemones ir, be kita ko, nusprendė įšaldyti įvairių finansų įstaigų lėšas. Minėtos rezoliucijos 21 punkte Saugumo Taryba, be kita ko, ragina valstybes „užkirsti kelią finansinių paslaugų, įskaitant draudimo ir perdraudimo paslaugas, teikimui ar bet kokios rūšies finansinio ar kito turto arba išteklių pervedimui į jų teritoriją, per ją ir iš jos arba jų piliečiams ar pagal jų įstatymus įsteigtiems subjektams (įskaitant dukterines įmones užsienyje), arba jų teritorijoje esantiems asmenims ar finansų įstaigoms, jei turi informacijos, leidžiančios pagrįstai manyti, jog šios paslaugos, turtas ar ištekliai galėtų būti panaudoti Irano branduolinėje veikloje, susijusioje su padidinta platinimo rizika, arba kuriant branduolinių ginklų siuntimo į taikinį sistemas; jos turėtų visų pirma įšaldyti savo teritorijoje esančias ar vėliau atsirasiančias, jų jurisdikcijai priklausančias ar greit priklausysiančias lėšas, kitą turtą ir ekonominius išteklius ir aktyviai stebėti, kad būtų užkirstas kelias tokiems pervedimams, derindamos veiksmus su nacionalinėmis valdžios institucijomis ir laikydamosi nacionalinės teisės aktų“.

9 *Bank Mellat* nurodytas Rezoliucijos 1929 (2010) I priedo 6 punkte pateiktuose *First East Export Bank plc* (toliau – FEE) įtraukimo į šį priedą motyvuose:

„Šis bankas nuosavybės teise priklauso *Bank Mellat* arba yra jo kontroliuojamas, ar veikia jo vardu. Per pastaruosius septynerius metus *Bank Mellat* pervedė šimtus milijonų dolerių vykdydamas Irano branduolinių ginklų, raketų ir gynybos subjektų sandorius.“

10 2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų priede pateiktoje deklaracijoje ji pabrėžė, kad jai vis didesnį susirūpinimą kėlė Irano branduolinė programa, palankiai įvertino priimtą Saugumo Tarybos rezoliuciją 1929 (2010), atkreipė dėmesį į paskutinę 2010 m. gegužės 31 d. TATENA ataskaitą ir pranešė apie naujai priimtas ribojamąsias priemones, be kita ko, taikytinas finansų sektoriui.

11 2010 m. liepos 26 d. priimtu Sprendimu 2010/413 Taryba įgyvendino šią deklaraciją, panaikino Bendrąją poziciją 2007/140 ir priėmė joje nustatytas priemones, papildančias ribojamąsias priemones. Sprendimo 2010/413 17–20 konstatuojamosiose dalyse, susijusiose su finansine veikla, nurodyti Saugumo Tarybos rezoliucijoje 1929 (2010) ir 2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos deklaracijoje priimti sprendimai. Sprendimo 2010/413 2 skyrius skirtas finansų sektoriui. Šio sprendimo 10 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad siekdamos užkirsti kelią finansinių paslaugų teikimui valstybių narių teritorijoje arba finansinių lėšų ar kito turto ar išteklių, kuriais gali būti paremta Irano branduolinė veikla, susijusi su padidinta branduolinių ginklų platinimo rizika, arba remiamas branduolinių ginklų siuntimo į taikinį sistemų kūrimas, pervedimui į valstybių narių teritorijas, per jas ar iš jų arba pervedimui jų piliečiams, pagal jų įstatymus įsteigtiems subjektams (įskaitant dukterines bendroves užsienyje), asmenims ar finansų įstaigoms valstybių narių teritorijoje, arba tų piliečių, subjektų, asmenų ar finansų įstaigų vykdomam pervedimui, valstybės narės vykdo sustiprintą visos jų jurisdikcijai priklausančių finansų įstaigų veiklos stebėseną, kai ši veikla vykdoma su bankais, kurių buveinė yra Irane, jų skyriais, dukterinėmis įmonėmis ar jų kontroliuojamais subjektais.

12 Sprendimo 2010/413 20 straipsnio 1 dalyje numatytos kelios kategorijos asmenų ir subjektų, kuriems taikomas lėšų įšaldymas. Šio 20 straipsnio 1 dalies a punkte minimi Saugumo Tarybos nurodyti asmenys ir subjektai, išvardyti šio sprendimo I priede esančiame sąraše. 20 straipsnio 1 dalies b punkte minimi „asmenys ir subjektai, kuriems netaikomas I priedas, dalyvaujantys Irano branduolinėje veikloje, susijusioje su padidinta platinimo rizika, ar branduolinių ginklų siuntimo į taikinį sistemų kūrimo veikloje, tiesiogiai su ja susiję ar teikiantys jai paramą, įskaitant dalyvavimą perkant draudžiamus objektus, prekes, įrangą, medžiagas bei technologijas, arba jų vardu veikiantys ar jų vadovaujami asmenys ar subjektai, arba jiems nuosavybės teise priklausantys ar jų kontroliuojami subjektai, įskaitant neteisėtomis priemonėmis, arba asmenys ir subjektai, kurie padėjo nurodytiems asmenims ar subjektams išvengti Saugumo Tarybos rezoliucijų 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) ir 1929 (2010) ar šio sprendimo nuostatų taikymo arba jas pažeisti, taip pat kiti Islamo revoliucijos gvardijos ir Irano Islamo Respublikos laivybos linijų vadovybės nariai bei subjektai ir jiems priklausantys arba jų kontroliuojami, arba jų vardu veikiantys subjektai, kaip nurodyta II priedo sąraše“.

13 Kelios finansų įstaigos arba tokių įstaigų grupės nurodytos Sprendimo 2010/413 II priede. *Bank Mellat* įtraukta į šio priedo I B dalies 4 punktą. Nurodyti tokie motyvai:

„*Bank Mellat* yra Irano valstybinis bankas. *Bank Mellat* savo veikla remia Irano branduolines ir balistinių raketų programas bei sudaro palankesnes sąlygas j[oms] įgyvendin[ti]. Jis teikė bankininkystės paslaugas JT ir ES į sąrašą įtrauktiems subjektams arba subjektams, veikiantiems jų vardu arba jiems vadovaujant, arba jiems nuosavybės teise priklausantiems arba valdomiems subjektams. Jis yra [FEE], kuris įtrauktas į sąrašą pagal <...> Saugumo Tarybos rezoliuciją 1929, patronuojantysis bankas.“

14 2010 m. liepos 26 d. priimtu Įgyvendinimo reglamentu Nr. 668/2010, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 423/2007 7 straipsnio 2 dalis, *Bank Mellat* pavadinimas, nurodytas šio Įgyvendinimo reglamento priedo I B dalies 2 punkte, įtrauktas į Reglamento Nr. 423/2007 V priedo I lentelėje pateiktą juridinių asmenų, subjektų ir organizacijų sąrašą.

15 *Bank Mellat* įtraukimo į minėtą sąrašą motyvai beveik identiški nurodytiesiems Sprendime 2010/413.

16 2010 m. liepos 27 d. raštu Taryba pranešė *Bank Mellat* apie jo įtraukimą į Sprendimo 2010/413 II priede ir Reglamento Nr. 423/2007 V priede esančius sąrašus.

17 2010 m. rugpjūčio 16 d. ir 24 d. bei rugsėjo 2 d. ir 9 d. laiškais *Bank Mellat* paprašė Tarybos jam pranešti, kokia informacija ji rėmėsi, nustatydama jam ribojamąsias priemones.

18 Atsakydama į ieškovo prašymus leisti susipažinti su bylos medžiaga, Taryba 2010 m. rugsėjo 13 d. raštu jam perdavė valstybių narių pateiktų dviejų pasiūlymų priimti ribojamąsias priemones kopijas. Ji taip pat ieškovui nustatė terminą iki 2010 m. rugsėjo 25 d. pateikti pastabas dėl jam taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymo.

19 Sprendimo 2010/413 II priedas buvo iš naujo apsvarstytas ir pakeistas 2010 m. spalio 25 d. priimtu Sprendimu 2010/644. Šio sprendimo 2 konstatuojamojoje dalyje Taryba nurodė, kad atsižvelgė į suinteresuotųjų asmenų jai pateiktas pastabas.

20 *Bank Mellat* pavadinimas įtrauktas į Sprendimo 2010/413 su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2010/644, II priedo I lentelėje pateikto subjektų sąrašo 4 punktą. Motyvuose nebėra nurodyta, kad jis yra Irano valstybinis bankas, tačiau likę motyvai beveik identiški nurodytiesiems Sprendime 2010/413.

21 Reglamentas Nr. 423/2007 panaikintas ir pakeistas 2010 m. spalio 25 d. priimtu Reglamentu Nr. 961/2010. Pagal šio reglamento 16 straipsnio 2 dalį:

„Įšaldomos visos VIII priede nurodytiems asmenims, subjektams ir organizacijoms priklausančios, jų turimos, valdomos arba kontroliuojamos lėšos ir ekonominiai ištekliai. Į VIII priedą įtraukiami <...> fiziniai ir juridiniai asmenys, subjektai ir organizacijos, kai pagal <...> Sprendimo 2010/413 20 straipsnio 1 dalies b punktą nustatoma, kad:

a) jie dalyvauja Irano veikloje, susijusioje su didesne branduolinių ginklų platinimo rizika, arba Irano branduolinių ginklų siuntimo į taikinį sistemų kūrime, yra tiesiogiai su tuo susiję arba teikia paramą, be kita ko, dalyvauja perkant draudžiamas prekes ir technologijas, arba jie nuosavybės teise priklauso tokiam asmeniui, subjektui arba organizacijai, arba yra jų kontroliuojami, įskaitant neteisėtas priemones, arba veikia jų vardu ar nurodymu;

b) tai yra fizinis arba juridinis asmuo, subjektas arba įstaiga, padėjęs nurodytam asmeniui, subjektui ar įstaigai išvengti šio reglamento, <...> Sprendimo 2010/413 <...> arba <...> rezoliucijų 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) ir 1929 (2010) nuostatų taikymo arba jas pažeisti;

<...>“

22 *Bank Mellat* pavadinimas Tarybos įtrauktas į Reglamento Nr. 961/2010 VIII priedo B dalyje pateikiamo juridinių asmenų, subjektų ir organizacijų sąrašo 4 punktą. Šio įtraukimo motyvai beveik identiški nurodytiesiems Sprendime 2010/413 su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2010/644.

23 2011 m. gegužės 31 d. Taryba, nagrinėjant ieškiniu dėl panaikinimo pradėtą bylą, kurioje priimtas skundžiamas teismo sprendimas, tripliko priede pateiktu 2011 m. gegužės 27 d. Tarybos dokumentu, kuriame išdėstyta trečio pasiūlymo palikti *Bank Mellat* įtrauktą į subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą, ištrauka, informavo *Bank Mellat*.

24 2011 m. gruodžio 1 d. Taryba, iš naujo apsvarsčiusi, Sprendimu 2011/783 nusprendė palikti *Bank Mellat* Sprendimo 2010/413 sąraše, ir Įgyvendinimo reglamentu Nr. 1245/2011 – Reglamento Nr. 961/2010 sąraše.

25 Darydama nuorodą į 2011 m. gruodžio 9 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, 2012 m. sausio 23 d. Sprendimu 2012/35/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413 (OL L 19, p. 22), Taryba nustatė naujas priemones.

26 2012 m. kovo 23 d. ji nustatė naujas priemones Reglamentu Nr. 267/2012, kuriuo panaikinamas ir pakeičiamas Reglamentas Nr. 961/2010. Lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymas numatytas Reglamento Nr. 267/2012 23 straipsnyje. Taigi, 23 straipsnio 2 dalis išdėstyta taip:

„Įšaldomos visos IX priede išvardytiems asmenims, subjektams ir įstaigoms priklausančios, jų turimos, valdomos arba kontroliuojamos lėšos ir ekonominiai ištekliai. Į IX priedą įtraukiami fiziniai ir juridiniai asmenys, subjektai ir įstaigos, kai pagal Sprendimo [2010/413] 20 straipsnio 1 dalies b ir c punktus nustatoma, kad:

a) jie dalyvauja Irano veikloje, susijusioje su didesne branduolinių ginklų platinimo rizika, arba Irano branduolinių ginklų siuntimo į taikinį sistemų kūrime, yra tiesiogiai su tuo susiję arba teikia paramą, be kita ko, dalyvauja perkant draudžiamas prekes ir technologijas, arba jie nuosavybės teise priklauso tokiam asmeniui, subjektui arba įstaigai, arba yra jų kontroliuojami, įskaitant neteisėtas priemones, arba veikia jų vardu ar nurodymu;

b) tai yra fizinis arba juridinis asmuo, subjektas arba įstaiga, padėjęs nurodytam asmeniui, subjektui ar įstaigai išvengti šio reglamento, <...> Sprendimo 2010/413 <...> arba rezoliucijų 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) ir rezoliucijos 1929 (2010) nuostatų taikymo arba jas pažeisti;

<...>

d) tai kiti asmenys, subjektai arba įstaigos, teikiantys paramą, pavyzdžiui, materialinę, logistinę arba finansinę paramą, Irano Vyriausybei, ir su jais susiję asmenys ir subjektai.“

<...>“

27 *Bank Mellat* yra įtrauktas į Reglamento Nr. 267/2012 IX priedo I dalies B lentelės 4 punktą. Šio įtraukimo motyvai beveik identiški nurodytiesiems Sprendime 2010/413 su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2010/644.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

28 *Bank Mellat* pareiškė šį ieškinį dėl Sprendimo 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamento Nr. 668/2010 panaikinimo; jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2010 m. spalio 7 d. Paskui jis išplėtė savo reikalavimų dalį ir taip pat paprašė panaikinti Sprendimą 2010/644, Reglamentą Nr. 961/2010, Sprendimą 2011/783, Įgyvendinimo reglamentą Nr. 1245/2011 ir Reglamentą Nr. 267/2012 tiek, kiek šie aktai su juo susiję.

29 Visų pirma Bendrasis Teismas atmetė tiek Tarybos, tiek Komisijos argumentus, pagal kuriuos *Bank Mellat* negalėjo remtis su pagrindinėmis teisėmis susijusia apsauga ir garantijomis.

30 Toliau jis nagrinėjo *Bank Mellat* pareikštą ieškinį. Jis pateikė tris ieškinio pagrindus. Pirmasis ieškinio pagrindas buvo susijęs su pareigos motyvuoti, jo teisės į gynybą ir veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu. Antrasis ieškinio pagrindas buvo susijęs su akivaizdžia vertinimo klaida, kalbant apie jam taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymą. Trečiasis ieškinio pagrindas buvo susijęs su jo teisės į nuosavybę ir proporcingumo principo pažeidimu.

31 Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su pareigos motyvuoti, teisės į gynybą ir veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu, Bendrasis Teismas išnagrinėjo visus su *Bank Mellat* susijusius ginčijamuose aktuose ir pasiūlymuose nustatyti ribojamąsias priemones nurodytus motyvus. Jis nusprendė, kad Taryba pažeidė pareigą motyvuoti dėl tam tikrų motyvų, nes jie suformuluoti netiksliai. Dėl tokių netikslių motyvų buvo pažeista ir *Bank Mellat* teisė į teisminę gynybą, kiek ji susijusi su šiais motyvais. Be to, ši teisė buvo pažeista ir tiek, kiek ji susijusi su Sprendimu 2010/413, Įgyvendinimo

reglamentu Nr. 668/2010, Sprendimu 2010/644 ir Reglamentu Nr. 961/2010, nes buvo per vėlai pranešta apie trečiąjį pasiūlymą priimti ribojamąsias priemones. Galiausiai Bendrasis Teismas konstatavo, kad Sprendimas 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentas Nr. 664/2010 turi trūkumų, nes iš bylos medžiagos nebuvo matyti, kad Taryba patikrino informacijos apie *Bank Mellat* svarbą ir pagrįstumą. Todėl Bendrasis Teismas patenkino pirmąjį ieškinio pagrindą tiek, kiek jis susijęs su Sprendimu 2010/413, Įgyvendinimo reglamentu Nr. 668/2010, Sprendimu 2010/644 ir Reglamentu Nr. 961/2010.

32 Paskui Bendrasis Teismas išnagrinėjo antrąjį ieškinio pagrindą, susijusį su akivaizdžia vertinimo klaida, kalbant apie *Bank Mellat* taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymą. Buvo nagrinėjama, ar motyvai buvo pakankamai tikslūs ir jais nebuvo pažeista pareiga motyvuoti. Kadangi nė vienas iš motyvų, kuriais Taryba rėmėsi byloje prieš ieškovą, nepateisino jam nustatytų ribojamųjų priemonių, Bendrasis Teismas antrąjį ieškinio pagrindą pripažino pagrįstu ir panaikino ginčijamus aktus, kiek jie susiję su ieškovu, tad nebebuvo reikalo nagrinėti trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su proporcingumo principo pažeidimu.

Šalių reikalavimai

33 Taryba Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— priimti galutinį sprendimą byloje ir atmesti *Bank Mellat* ieškinį dėl ginčijamų aktų,

— priteisti iš *Bank Mellat* pirmojoje instancijoje ir apeliaciniame procese Tarybos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

34 *Bank Mellat* prašo Teisingumo Teismo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

35 Komisija visiškai pritaria Tarybos apeliaciniame skunde nurodytiems reikalavimams.

36 Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė prašo Teisingumo Teismo patenkinti apeliacinį skundą, panaikinti skundžiamą sprendimą ir atmesti *Bank Mellat* ieškinį dėl ginčijamų aktų panaikinimo.

Dėl apeliacinio skundo

Dėl apeliacinio skundo nepriimtinumu grindžiamo prieštaravimo

Šalių argumentai

37 *Bank Mellat* teigia, kad apeliacinis skundas pareikštas praleidus terminą. Jis nurodo, kad terminai dėl nuotolių, numatyti Teisingumo Teismo procedūros reglamente, netaikytini, nes Taryba nėra nutolusi nuo Teisingumo Teismo ir bendrauja su juo elektroniniu būdu.

38 Taryba primena Procedūros reglamento 51 straipsnį, pagal kurį nustatyti fiksuoti terminai dėl nuotolių.

Teisingumo Teismo vertinimas

39 Kaip pabrėžė generalinė advokatė savo išvados 32–33 punktuose, jeigu žodžiai, pavartoti siekiant apibrėžti Procedūros reglamento 51 straipsnyje numatytus terminus, primena, kad šiais terminais buvo siekiama pratęsti laiką, reikalingą pašto paslaugoms atsižvelgiant į atstumą nuo Teisingumo Teismo, 2000 m. lapkričio 28 d. pakeitus Teisingumo Teismo procedūros reglamentą (OL L 322, p. 1) šie terminai pratęsiami fiksuotu laikotarpiu (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Gbagbo ir kt. / Taryba*, C-478/11 P–C-482/11 P, EU:C:2013:258, 63 punktą).

40 Tad Procedūros reglamento 51 straipsnis taikytinas nagrinėjamu atveju, net jei Taryba su Teisingumo Teismu bendravo elektroniniu būdu. Darytina išvada, kad apeliacinis skundas pareikštas nepraleidus nustatyto termino, o nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą reikia atmesti.

Dėl esmės

41 Taryba nurodo, kad skundžiamame sprendime yra kelios teisės klaidos.

Dėl prieštaravimo, grindžiamo pagrindų, susijusių su pagrindinių teisių pažeidimu, nepriimtinumu

– Skundžiamas sprendimas

42 Skundžiamo sprendimo 46 punkte Bendrasis Teismas atmetė Tarybos ir Komisijos argumentus, pagal kuriuos *Bank Mellat* negalėjo remtis su pagrindinėmis teisėmis susijusia apsauga ir garantijomis. Šio sprendimo 41 punkte jis nusprendė, kad Sąjungos teisėje nėra taisyklės, pagal kurią juridiniams asmenims, kurie yra trečiųjų valstybių institucijos, būtų neleidžiama remtis apsauga ir garantijomis, susijusiomis su pagrindinėmis teisėmis, o minėto sprendimo 42 punkte pažymėjo, kad, be to, Taryba ir Komisija bet kuriuo atveju nenurodė informacijos, leidžiančios patvirtinti, kad ieškovas iš tikrųjų yra Irano valstybės institucija.

– Šalių argumentai

43 Taryba pirmiausiai kritikuoja skundžiamo sprendimo 35-41 punktus. Jos nuomone, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad net jei būtų įrodyta, kad *Bank Mellat* yra Irano valstybės institucija, jis Sąjungos teisme galėtų remtis apsauga ir garantijomis, susijusiomis su pagrindinėmis teisėmis.

44 Savo argumentą ji kildina iš 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 34 straipsnio, pagal kurį į Europos Žmogaus Teisių Teismą negali kreiptis vyriausybinės organizacijos ir panašūs subjektai, ir iš kitų panašių nuostatų, kaip antai iš 1969 m. lapkričio 22 d. Amerikos žmogaus teisių konvencijos 44 straipsnio. Tai, kad valstybė negali pasinaudoti pagrindinėmis teisėmis, pripažintina *ratio legis*. Nors Sąjungos Sutartyse ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nėra tokių pačių nuostatų kaip EŽTK 34 straipsnis, turi būti taikomas toks pats principas.

45 Ji konstatuoja, kad Bendrasis Teismas taip pat padarė teisės klaidą, kai pripažino, kad nėra veiksnių, leidžiančių patvirtinti, kad *Bank Mellat* iš tikrųjų yra vyriausybinė organizacija. Šiuo klausimu Taryba nurodo:

— iš Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikos matyti, kad norint nustatyti, ar organizacija arba subjektas yra vyriausybinis, ar nevyriausybinis, reikia atidžiai įvertinti konkrečias faktines ir teisines aplinkybes,

— Jungtinių Tautų Tarptautinės teisės komisijos darbus ir visų pirma 2004 m. gruodžio 2 d. priimtos Jungtinių Tautų konvencijos dėl valstybių ir jų turto imuniteto nuo jurisdikcijos 2 straipsnio b punkto komentarus, pagal kuriuos „valstybės organų ar institucijų ir kitų subjektų“ sąvoka gali apimti valstybės įmones ar kitus valstybės įkurtus subjektus, kurie vykdo komercinius sandorius, ir

— Teisingumo Teismo praktiką pagalbos srityje (Sprendimo *Prancūzija / Komisija*, C-482/99, EU:C:2002:294, 55 punktas).

46 Tad Bendrasis Teismas klaidingai laikė, kad *Bank Mellat* vykdo komercinę veiklą, kuriai taikoma bendroji teisė, todėl jai negali būti suteiktas „viešosios paslaugos“ statusas, net jeigu ji reikalinga valstybės ekonomikai veikti. Bendrasis Teismas taip pat tinkamai neatsižvelgė į Irano vyriausybės įtaką *Bank Mellat*, nes šiai valstybei priklauso 20 % šio banko akcijų, o kitos akcijos priklauso įvairiems savininkams

47 *Bank Mellat* nesutinka su Tarybos argumentais.

– Teisingumo Teismo vertinimas

48 Pažymėtina, kad *Bank Mellat* pareikštas ieškinys patenka į SESV 275 straipsnio antros pastraipos taikymo sritį (Sprendimo *Taryba / Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 50 punktas).

49 *Bank Mellat* remiasi pagrindais, susijusiais su jo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę apsaugą pažeidimu. Bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, pareiškęs ieškinį Sąjungos teismuose, gali remtis tokiomis teisėmis.

50 Tas pats taikytina, kalbant apie pagrindus, susijusius su esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimu, kaip antai pagrįstu pareigos motyvuoti aktą pažeidimu.

51 Kalbant apie pagrindus, susijusius su akivaizdžia vertinimo klaida arba bendro proporcingumo principo pažeidimu, konstatuotina, kad valstybės institucijos galimybė jais remtis pripažintina su bylos esme susijusiu klausimu (Sprendimo *Taryba / Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 51 punktas).

52 Remiantis tuo, kas išdėstyta, Tarybos pagrindą reikia atmesti, ir nebūtina nagrinėti argumento, susijusio su Bendrojo Teismo padaryta klaida, kai jis nusprendė, jog nepatvirtinta, kad *Bank Mellat* iš tikrųjų yra valstybės institucija, nes šis argumentas neturi reikšmės.

Dėl pareigos motyvuoti, teisės į gynybą, teisės į veiksmingą teisminę gynybą ir galimybės susipažinti su bylos medžiaga

– Skundžiamas sprendimas

53 Skundžiamo sprendimo 49–51 punktuose Bendrasis Teismas priminė teismo praktiką, susijusią su pareiga motyvuoti aktus, numatyta SESV 296 straipsnio antroje pastraipoje. Šio sprendimo 52–55 punktuose jis priminė teismo praktiką, susijusią su teise į gynybą ir pareiga pranešti suinteresuotajam subjektui apie turimus įrodymus, kad jis turėtų galimybę veiksmingai pareikšti savo nuomonę dėl šių įrodymų.

54 Skundžiamo sprendimo 63–64 punktuose Bendrasis Teismas konstatavo, kad vertinant pareigos motyvuoti ir pareigos pranešti *Bank Mellat* apie turimus įrodymus paisymą, be ginčijamuose aktuose nurodytų motyvų, reikia atsižvelgti į du pasiūlymus nustatyti ribojamąsias priemones, apie kuriuos

Taryba pranešė ieškovui 2010 m. rugsėjo 13 d. raštu, ir į trečią pasiūlymą, Tarybos pridėtą prie 2011 m. gegužės 31 d. pateikto tripliko. Bendrojo Teismo nuomone, šie pasiūlymai buvo pateikti valstybių narių atstovams priimant ieškovui taikytinas ribojamąsias priemones ir kad dėl to jie yra informacija, kuria pagrįstos tos priemonės.

55 Skundžiamo sprendimo 65 punkte Bendrasis Teismas konstatavo:

„<...> tiesa, kad trečiasis pasiūlymas [ieškovui] pateiktas pareiškus ieškinį ir pakeitus reikalavimus po priimtų Sprendimo 2010/644 ir Reglamento Nr. 961/2010. Todėl Sprendimo 2010/413, Įgyvendinimo reglamento Nr. 668/2010, Sprendimo 2010/644 ir Reglamento Nr. 961/2010 motyvai juo negali būti tinkamai papildyti. Tačiau į jį galima atsižvelgti vertinant vėlesnių aktų, t. y. Sprendimo 2011/783, Įgyvendinimo reglamento Nr. 1245/2011 ir Reglamento Nr. 267/2012, teisėtumą.“

56 Skundžiamo sprendimo 66–76 punktuose Bendrasis Teismas išnagrinėjo visus ginčijamuose aktuose ir pasiūlymuose nustatyti ribojamąsias priemones pateiktus motyvus. 66–69 punktai suformuluoti taip:

„66 [Ginčijamuose] aktuose nurodyti šie keturi motyvai, susiję su [ieškovu]:

— pagal Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010 [ieškovas] yra valstybinis bankas (toliau – pirmasis motyvas),

— [ieškovas] savo veikla remia Irano branduolines ir balistinių raketų programas bei sudaro palankias sąlygas joms įgyvendinti (toliau – antrasis motyvas),

— [ieškovas] teikia banko paslaugas subjektams, nurodytiems Jungtinių Tautų ir [Sąjungos] sąrašuose, subjektams, veikiantiems jų vardu arba jiems vadovaujant, arba jiems nuosavybės teise priklausantiems arba valdomiems subjektams (toliau – trečiasis motyvas),

— [ieškovas] yra [FEE], kuris nurodytas <...> rezoliucijoje 1929 (2010), patronuojančioji bendrovė (toliau – ketvirtasis pagrindas).

67 Pirmasis iš dviejų pasiūlymų nustatyti ribojamąsias priemones, pateiktų 2010 m. rugsėjo 13 d., iš dalies sutampa su antruoju [ginčijamuose] aktuose nurodytu motyvu. Jame papildomai nurodomi šie motyvai:

— [ieškovas] teikia banko paslaugas *Organisation iranienne de l'énergie atomique* (toliau – AEOI) ir *Novin Energy Company* (toliau – *Novin*), kurioms taikomos Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nustatytos ribojamosios priemonės (toliau – penktasis motyvas),

— [ieškovas] tvarko *Organisation des industries aérospatiales* svarbių pareigūnų ir už Irano pirkimus atsakingo asmens sąskaitas (toliau – šeštasis motyvas).

68 Antrasis pasiūlymas, perduotas 2010 m. rugsėjo 13 d., iš esmės sutampa su [ginčijamų] aktų motyvais. Jame papildomai nurodomas vienintelis motyvas, pagal kurį [ieškovas] sudarė palankias sąlygas milijonams dolerių, skirtų Irano branduolinei programai, judėti bent jau nuo 2003 m. (toliau – septintasis motyvas).

69 Trečiajame pasiūlyme nustatyti ribojamąsias priemones, pridėtame prie tripliko, nėra papildomos informacijos, palyginti su [ginčijamais] aktais ir dviem pasiūlymais, pateiktais 2010 m. rugsėjo 13 d.“

57 77 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad Taryba pažeidė pareigą motyvuoti ir pareigą pranešti ieškovui apie turimus įrodymus, kiek tai susiję su antruoju, trečiuoju, šeštuoju ir septintuoju motyvais, nes pripažino, kad jie nėra pakankamai tikslūs, tačiau jis nusprendė, kad šių pareigų laikytasi, kiek tai susiję su kitais motyvais.

58 Dėl suteiktos galimybės susipažinti su dokumentais Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 81 punkte pažymėjo, kad iš bylos medžiagos nematyti, jog priimdama ginčijamus aktus Taryba būtų rėmusis kita informacija nei trimis valstybių narių pateiktais pasiūlymais nustatyti ribojamąsias priemones *Bank Mellat*. Tačiau šio sprendimo 82 punkte jis vis dėlto konstatuoja, kad trečiasis pasiūlymas ieškovui perduotas tik pridedant jį prie tripliko, t. y. pasibaigus Tarybos ieškovui nustatytam terminui pastaboms pateikti, priėmus Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010, pareiškus ieškinį ir priėmus Sprendimą 2010/644 bei Reglamentą Nr. 961/2010.

59 Minėto sprendimo 84 punkte Bendrasis Teismas atmetė Tarybos argumentą, pagal kurį ji šį pasiūlymą ieškovui perdavė, kai tik gavo jį pateikusios valstybės narės sutikimą. Bendrasis Teismas nusprendė, kad kai Taryba ketina remtis valstybės narės pateikta informacija, prieš nustatydama subjektui taikytinas ribojamąsias priemones ji privalo įsitikinti, kad aptariama informacija gali būti perduota atitinkamam subjektui laiku, kad jis galėtų veiksmingai pareikšti savo nuomonę. Šio sprendimo 85 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad Taryba nesuteikė galimybės susipažinti su šia jos bylos informacija laiku ir taip pažeidė teisę į gynybą.

60 Spręsdamas dėl galimybės ieškovui veiksmingai pareikšti savo nuomonę, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 89 punkte konstatavo, kad ieškovas galėjo veiksmingai pareikšti savo nuomonę, išskyrus, kiek tai susiję su, pirma, Tarybos nurodytais antruoju, trečiuoju, šeštuoju ir septintuoju motyvais, kurie yra pernelyg neaiškūs, ir, antra, pasiūlymu nustatyti ribojamąsias priemones, perduotu pridedant prie tripliko, nes jis jo neturėjo pateikdamas pastabas.

61 Skundžiamo sprendimo 90 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad iš Tarybos raštų matyti, jog ji atsižvelgė į ieškovo pateiktas pastabas. Jis šio sprendimo 91 punkte pirmiausia nurodė, kad Taryba panaikino nuorodą, jog ieškovas yra valstybinis bankas, kurios tikslumą ginčijo ieškovas.

62 Skundžiamo sprendimo 96 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad dėl antrojo, trečiojo, šeštojo ir septintojo Tarybos nurodytų motyvų neaiškumo bei pavėluoto trečiojo pasiūlymo nustatyti ribojamąsias priemones perdavimo pažeista ieškovo teisė į veiksmingą teisminę gynybą. Tačiau ši teisė nebuvo pažeista, kalbant apie pirmąjį, ketvirtąjį ir penktąjį Tarybos nurodytus motyvus.

– Šalių argumentai

63 Pirma, dalyje „Pareiga motyvuoti“ Taryba nurodo, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes vertino kiekvieną motyvą atskirai, užuot vertinęs juos bendrai. Akivaizdu, kad šie motyvai susiję. Pirmiausia, trečiasis motyvas yra išsamesnis antrajame motyve nurodytų veiksmų aprašymas. Be to, skundžiamo sprendimo 73 punkte Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad šiuose dviejuose motyvuose „tiksliai neapibrėžti <...> veiksmai, kuriais kaltinamas ieškovas“. Nors šiame trečiajame motyve nenurodyti subjektų, įtrauktų į Jungtinių Tautų ir Sąjungos sąrašus, kuriems *Bank Mellat* teikė bankininkystės paslaugas, pavadinimai, jis galėjo palyginti minėtus subjektus su savo klientų sąrašu ir ginčyti minėtą motyvą tuo atveju, jeigu nė vienas jo klientas nebūtų buvęs įtrauktas į Jungtinių Tautų arba Sąjungos sąrašus.

64 Dėl valstybės narės pasiūlyme pateikto šeštojo motyvo, kuriame nurodoma, kad *Bank Mellat* tvarko *Organisation des industries aérospatiales* svarbių pareigūnų ir už Irano pirkimus atsakingo asmens sąskaitas, Taryba mano, kad Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad jis nepakankamai išsamus. Iš tikrųjų, kadangi turima informacija apie banko klientus apima ir jų darbdavio pavadinimą, *Bank Mellat*

galėjo patikrinti, ar vienas iš klientų buvo šios organizacijos darbuotojas arba už pirkimus atsakingas asmuo. Taigi šis motyvas atitiko teismo praktikoje nustatytus reikalavimus, nes jame nurodyta pakankamai informacijos, kad būtų galima nustatyti, ar ginčijami aktai pagrįsti.

65 Komisija teigia, kad skundžiamo sprendimo 77 punkte nurodyta Bendrojo Teismo pozicija, kad ieškinys dėl panaikinimo pagrįstas, kiek jis susijęs su tam tikrais motyvais, bet ne su kitais, nepriimtina. Negalima konstatuoti, kad Taryba pažeidė pareigą motyvuoti ir pranešti ieškovui apie turimus įrodymus atskirai dėl kiekvieno motyvo.

66 Įstojimo į bylą paaiškinime Jungtinė Karalystė taip pat ginčija Bendrojo Teismo išvadą, kad antrasis motyvas pernelyg neaiškus, nes šis motyvas aiškintinas kartu su po jo nurodytais motyvais.

67 Antra, dalyje „Galimybė susipažinti su bylos medžiaga“ Taryba ginčija Bendrojo Teismo skundžiamo sprendimo 63 punkte pateiktą išvadą, kad „vertinant pareigos motyvuoti ir pareigos pranešti suinteresuotajam asmeniui apie turimus įrodymus paisymą, be ginčijamuose aktuose nurodytų motyvų, reikia atsižvelgti į tris pasiūlymus nustatyti ribojamąsias priemones, apie kuriuos Taryba pranešė [ieškovui].

68 Ji nurodo, kad Bendrasis Teismas neteisingai taikė teismo praktiką, kurią jis cituoja skundžiamo sprendimo 54 punkte, įtvirtintą pirmosiose bylose dėl terorizmo, kai nebūdavo nurodyta jokių įtraukimo į asmenų, subjektų ir organizacijų, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės, sąrašą, motyvų ir kad tomis aplinkybėmis žodžiai „motyvai“ ir „informacija“ vartoti sinonimiškai. Nagrinėjamu atveju aktuose motyvai nurodyti, tad nebuvo pateisinama pranešti apie pasiūlymus nustatyti ribojamąsias priemonės, kurie bet kuriuo atveju nesuteikė didelės papildomosios vertės.

69 Dėl informacijos, nenurodytos Tarybos dėstant motyvus, pažymėtina, kad apie ją taip pat neturėjo būti pranešta atskirai, nes negalima *ex officio* preziumuoti, kad Taryba ja rėmėsi kaip motyvais ir įrodymais. Tarybos nuomone, Bendrasis Teismas turėjo taikyti teismo praktiką, cituojamą skundžiamo sprendimo 55 punkte, pagal kurią tuo atveju, jeigu nurodyti pakankamai tikslūs motyvai, tik suinteresuotojo asmens prašymu Taryba turi leisti susipažinti su visais nekonfidencialiais administraciniais dokumentais, susijusiais su nagrinėjama priemone (Sprendimo *Bank Melli Iran* / *Taryba*, T-390/08, EU:T:2009:401, 97 punktas).

70 Darydama nuorodą į Sprendimo *Komisija ir kt.* / *Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518) 111 punktą, Jungtinė Karalystė nurodo, kad, kalbant apie subjektų, kuriems nustatytos ribojamosios priemonės, sąrašus, turėtų būti atskleisti tik Tarybos išdėstyti įtraukimo į tokius sąrašus motyvai, o ne pasiūlymai įtraukti atitinkamus subjektus.

71 *Bank Mellat* sutinka su Bendrojo Teismo argumentais. Jis nurodo, kad antrasis ir trečiasis motyvai, net ir nagrinėjami kartu, nėra pakankamai tikslūs, nes trečiasis, tariamai konkretesnis, motyvas buvo visiškai teisingai pripažintas „pernelyg neaiškus“. Dėl šeštojo motyvo *Bank Mellat* teigia, kad Taryba nepateikė jokio teiginio, kad banko dokumentuose nurodyti banko klientų darbdavių pavadinimai, įrodymo. Dėl septintojo motyvo Taryba nesiginčija apeliacinėje instancijoje.

72 *Bank Mellat* nurodo, kad Taryba privalėjo pateikti įtraukimo į minėtus sąrašus pasiūlymus tą pačią dieną, kai jie į juos buvo įtraukti arba netrukus po to, nes tai buvo vienintelė informacija byloje. Dėl Tarybos teiginio, kad *Bank Mellat* visiškai nebuvo būtina gauti pasiūlymus įtraukti į sąrašus, *Bank Mellat* atsikerta, kad Tarybai nepriklauso vertinti, kurie bylos dokumentai galėtų būti svarbūs ieškovui. Leisti Tarybai nuspręsti dėl saugotinos bylos informacijos būtų teisės į gynybą pažeidimas.

73 *Bank Mellat* ginčija argumentą, kad nagrinėjamu atveju turėjo būti taikoma Sprendime *Bank Melli Iran / Taryba* (T-390/08, EU:T:2009:401) suformuluota teismo praktika, nes jis neturėjo pakankamai tikslios informacijos, kuria remdamasis būtų galėjęs veiksmingai pareikšti savo nuomonę dėl įrodymų. Jis pažymi, kad tiek Bendrasis Teismas, tiek Taryba rėmėsi tuo, kad pasiūlymai įtraukti į sąrašus subjektus, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės, buvo įrodymai, nors taip nebuvo.

– Teisingumo Teismo vertinimas

74 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką pareiga nurodyti asmeniui jo nenaudai priimto akto motyvus, kuri yra teisės į gynybą paisymo principo dalis, siekiama suteikti suinteresuotajam asmeniui pakankamai informacijos, kuri leistų žinoti, ar aktas yra pagrįstas, o jeigu jis turi trūkumų – ginčyti jo galiojimą Sąjungos teisme ir leisti šiam teismui vykdyti šio akto teisėtumo kontrolę (žr. Sprendimo *Taryba / Bamba*, C-417/11 P, Rink., EU:C:2012:718, 49 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

75 Vis dėlto motyvai, kuriuos nurodyti reikalaujama pagal SESV 296 straipsnį, turi būti pritaikyti prie nagrinėjamo akto pobūdžio ir aplinkybių, kuriomis jis buvo priimtas. Reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, ypač į akto turinį, motyvų, kuriais remiamasi, pobūdį bei į interesą gauti paaiškinimus, kurį gali turėti asmenys, kuriems šis aktas skirtas, arba kiti asmenys, su kuriais šis aktas tiesiogiai bei konkrečiai susijęs. Nereikalaujama motyvuose tiksliai nurodyti visų svarbių faktinių ir teisinių aplinkybių, nes tai, ar akto motyvacija yra pakankama, turi būti vertinama atsižvelgiant ne tik į jo tekstą, bet ir į priėmimo aplinkybes bei visas nagrinėjamąją sritį reglamentuojančias teisės normas (žr. Sprendimo *Taryba / Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 53 punktą ir ten nurodytą teismo praktiką). Asmens nenaudai priimtas aktas yra pakankamai motyvuotas, jeigu jis buvo priimtas suinteresuotajam asmeniui žinomomis aplinkybėmis, leidžiančiomis suprasti jam nustatytos priemonės reikšmę (Sprendimo *Taryba / Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 71 punktas).

76 Kalbant apie ribojamąsias priemones, pažymėtina, kad, nenustatant pareigos išsamiai atsakyti į atitinkamo asmens pateiktas pastabas, SESV 296 straipsnyje numatyta pareiga motyvuoti reiškia, kad bet kuriomis aplinkybėmis, įskaitant atvejį, kai Sąjungos akto motyvai atitinka tarptautinės institucijos pateiktus motyvus, šie motyvai nurodo individualias, specifines ir konkrečias priežastis, dėl kurių kompetentingos institucijos mano, kad atitinkamam asmeniui taikytinos ribojamosios priemonės. Vadinasi, Sąjungos teismas turi patikrinti, ar nurodyti motyvai yra pakankamai tikslūs ir konkretūs (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 116 ir 118 punktus).

77 Šiuo atveju išnagrinėjęs antrąjį ir trečiąjį motyvus Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, nes Taryba jam nenurodė, kad šie motyvai nagrinėtini kartu.

78 Bet kuriuo atveju, net manant, kad minėtas trečiasis motyvas turėtų būti suprantamas kaip paaiškinantis antrame motyve nurodytą elgesį, kaip tvirtina Taryba, šiuos motyvus skaitydamas kartu *Bank Mellat* negalėtų suprasti, kokias konkrečiai bankines paslaugas jis suteikė kokiems subjektams, įtrauktiems į „Jungtinių Tautų ir [Sąjungos] sąrašą“ arba „veikiantiems jų vardu arba jiems vadovaujant, arba jiems nuosavybės teise priklausantiems arba valdomiems“. Tokiomis aplinkybėmis negalima priekaištauti Bendrajam Teismui, jog jis skundžiamo sprendimo 73 punkte padarė išvadą, kad antrasis ir trečiasis įtraukimo į minėtus sąrašus motyvai yra pernelyg neaiškūs.

79 Be to, skundžiamo sprendimo 76 punkte Bendrasis Teismas visiškai teisingai pripažino šeštąjį motyvą esant nepakankamai tikslų, nes jame nenurodyti konkretūs asmenys, kurių sąskaitas valdė *Bank Mellat*.

80 Priešingai, nei apeliaciniame skunde teigia Taryba, *Bank Mellat* siekiant užtikrinti savo gynybą nepriklauso dėl priemonės, kuria įšaldytos lėšos, priėmimo procedūros, palyginti savo klientų sąrašus su subjektų, nurodytų Jungtinių Tautų ir Sąjungos sąrašuose, pavadinimais arba patikrinti, ar kuris nors jo klientas dirbo *Organisation des industries aérospatiales*.

81 Toks rezultatas prieštarautų šio sprendimo 76 punkte minėtai teismo praktikai, pagal kurią reikalaujama, kad šiais motyvais būtų nurodomos individualios, specifinės ir konkrečios priežastys, dėl kurių kompetentingos institucijos mano, kad atitinkamam asmeniui taikytinos ribojamosios priemonės.

82 Galiausiai, kalbant apie galimybę susipažinti su bylos medžiaga, skundžiamo sprendimo 84, 85 ir 105 punktuose Bendrasis Teismas visiškai teisingai konstatavo, kad prieš nustatydama ribojamąsias priemones Taryba privalo užtikrinti, kad prieš *Bank Mellat* nukreipti įrodymai galėtų būti perduoti atitinkamam subjektui laiku, kad šis galėtų veiksmingai pareikšti savo nuomonę, ir kad Taryba, pavėluotai perdavusi trečiąjį pasiūlymą, pridėtą prie tripliko, pažeidė ieškovo teisę į gynybą ir teisę į veiksmingą teisminę gynybą, todėl šis trūkumas turi įtakos Sprendimo 2010/413, Įgyvendinimo reglamento Nr. 668/2010, Sprendimo 2010/644 ir Reglamento Nr. 961/2010 teisėtumui, kiek šie aktai susiję su *Bank Mellat*.

Dėl trūkumų, turinčių įtakos Tarybos atliktam tyrimui

– Skundžiamas sprendimas

83 Nagrinėdamas ieškinio pagrindą, susijusį su pareigos motyvuoti, teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu, Bendrasis Teismas taip apibendrina *Bank Mellat* argumentus:

„97 [Ieškovas] tvirtina, kad Taryba neatliko tikro šio atvejo aplinkybių tyrimo, o tik patvirtino valstybių narių pateiktus pasiūlymus. Šis trūkumas turi įtakos tiek tyrimui prieš nustatant jam taikytinas ribojamąsias priemones, tiek periodinei šių priemonių peržiūrai.“

84 Bendrasis Teismas konstatavo:

„101 Nagrinėjamu atveju bylos medžiagoje nėra jokio įrodymo, leidžiančio teigti, kad Taryba patikrino su ieškovu susijusios informacijos, kuri jai buvo pateikta prieš priimant Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010, svarbą ir pagrįstumą. Priešingai, klaidinga informacija šiuose aktuose, pagal kurią ieškovas yra valstybinis bankas, kurios netikslumo Taryba neginčijo, patvirtina, kad šiuo klausimu neatliktas joks patikrinimas.

102 Antra, iš šio sprendimo 90–92 punktų matyti, kad priimdama vėlesnius [ginčijamus] aktus Taryba iš naujo apsvarstė šio atvejo aplinkybes atsižvelgdama į ieškovo pastabas, nes ji pašalino informaciją, kad jis yra valstybinis bankas ir pateikė argumentus dėl finansinių paslaugų, teikiamų subjektams, susijusiems su branduolinių ginklų platinimu.

<...>

104 Šiomis aplinkybėmis reikia pritarti ieškovo argumentams, susijusiems su trūkumais, kurie galėjo turėti įtakos Tarybos atliktam tyrimui, kiek tai susiję su Sprendimu 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentu Nr. 668/2010, ir kitus argumentus atmesti.“

85 Skundžiamo sprendimo 106 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad priimdama Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010 Taryba nesilaikė pareigos išnagrinėti jai pateiktų su ieškovu susijusių informacijos ir įrodymų svarbą ir pagrįstumą, dėl to šie aktai yra neteisėti.

– Šalių argumentai

86 Taryba mano, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 100 ir 101 punktuose reikalavo, kad bylos medžiagoje būtų įrodymų, parodančių, kad Taryba patikrino jai pateiktą informaciją. Ji nurodo, kad neįmanoma nustatyti įrodymų, kuriuos reikėtų pateikti siekiant parodyti, kad Tarybos nariai iš tikrųjų atliko tokį patikrinimą, ir, be kita ko, kad tam tikra informacija gauta iš konfidencialių šaltinių, ir ne visi Tarybos nariai turi galimybę su jais susipažinti.

87 *Bank Mellat* nurodo, kad teisės principas, pagal kurį Taryba turėtų įvertinti jai pateiktos informacijos ir įrodymų svarbą ir pagrįstumą, neginčytinas. Jo nuomone, Bendrasis Teismas turėjo teisę remtis tuo, kad nebuvo jokių įrodymų, jog Taryba atliko tinkamą patikrinimą, prieš prieidamas prie išvados, kad ji tokio patikrinimo neatliko. Be to, jis pažymi, kad Taryba prisipažįsta neatlikusi jai pateiktuose pasiūlymuose dėl *Bank Mellat* įtraukimo į subjektų, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės, sąrašą nurodytų teiginių patikrinimo būtent todėl, kad neturėjo galimybės susipažinti su konfidencialiais laikytais įrodymais, kuriais jie pagrįsti.

– Teisingumo Teismo vertinimas

88 Iš skundžiamo sprendimo matyti, kad *Bank Mellat* į subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašus įtrauktas priėmus Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010 vien remiantis valstybių narių pateiktais pasiūlymais įtraukti į sąrašą. Tačiau Bendrasis Teismas nepaaiškina, kaip ši aplinkybė galėtų būti pripažinta vienu iš SESV 263 straipsnyje numatytų panaikinimo pagrindų.

89 Kaip savo išvados 95 punkte nurodė generalinė advokatė, nepanašu, kad aplinkybė, jog Taryba prieš priimdama Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010 turi patikrinti dėl ieškovo pateiktos informacijos svarbą ir pagrįstumą, galėtų būti pripažinta esminiu procedūriniu šių aktų priėmimo reikalavimu, kurio nesilaikius jie būtų neteisėti. Bendrasis Teismas nenustatė, kad toks procedūrinis reikalavimas būtų numatytas ESV sutartyje arba antrinės teisės akte.

90 Juo labiau Bendrasis Teismas nenustatė, kaip ši aplinkybė galėtų prisidėti prie pareigos motyvuoti, *Bank Mellat* teisės į gynybą ar jo teisės į veiksmingą teisminę gynybą, kuriais *Bank Mellat* remiasi savo pirmajame ieškinio pagrinde, ar bet kurios kitos teisės normos pažeidimo.

91 Bendrasis Teismas neįrodė buvus nė vieno iš SESV 263 straipsnyje numatytų panaikinimo pagrindų, galinčių turėti įtakos Sprendimo 2010/413 arba Įgyvendinimo reglamento Nr. 668/2010 galiojimui, todėl, kad nebuvo patikrinta informacijos dėl ieškovo svarba ir pagrįstumas, todėl konstatuotina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 100 ir 101 punktuose nusprendė, kad priimdama pirmąjį aktą, kuriuo nustatomos ribojamosios priemonės subjektui, tariamai susijusiam su branduolinių ginklų platinimo veikla, Taryba privalo išnagrinėti informacijos ir įrodymų, kuriuos jai pateikė valstybė narė ar Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai, svarbą ir pagrįstumą. Tad Bendrasis Teismas padarė tokią pačią teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 106 punkte konstatavo, kad priimdama Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010 Taryba nesilaikė pareigos išnagrinėti jai pateiktų su ieškovu susijusios informacijos ir įrodymų svarbą ir pagrįstumą, dėl to šie aktai yra neteisėti.

Dėl akivaizdžios vertinimo klaidos

– Skundžiamas sprendimas

92 Skundžiamo sprendimo 112 punkte Bendrasis Teismas konstatavo: atsižvelgiant į Tarybos ieškovo atžvilgiu nurodytų antrojo, trečiojo, šeštojo ir septintojo motyvų pagrįstumo trūkumą, reikia patikrinti tik nurodytų pirmojo, ketvirtojo ir penktojo motyvų pagrįstumą.

93 Minėto sprendimo 113 punkte jis nusprendė, kad pirmasis motyvas, pagal kurį *Bank Mellat* yra valstybės bankas, pagrįstas klaidingu faktiniu teiginiu, ir dėl to negali pateisinti Sprendimu 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentu Nr. 668/2010 ieškovui nustatytų ribojamųjų priemonių.

94 Dėl ketvirtojo motyvo, susijusio su FEE, *Bank Mellat* priklausančia dukterine bendrove, Bendrasis Teismas to paties sprendimo 117 punkte nusprendė, kad pirma, šis motyvas pagrįstas tik prielaidomis ir, antra, jis nėra savarankiškas motyvas su ieškovu tiesiogiai susijusių motyvų atžvilgiu.

95 Dėl penktojo motyvo Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 118 punkte nusprendė, kad Taryba nepateikė jokio įrodymo ar duomenų, galinčių patvirtinti, kad *Bank Mellat* teikė paslaugas AEOI. Dėl *Novin* teiktų paslaugų Bendrasis Teismas šio sprendimo 128 punkte nusprendė, kad reikia atsižvelgti į *Bank Mellat* teiginį, jog jis nežinojo, kad *Novin* susijusi su branduolinių ginklų platinimu, prieš Saugumo Tarybai nustatant jai taikomas ribojamąsias priemones.

96 Be to, skundžiamo sprendimo 131 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad ieškovas įrodė veikęs nedelsdamas, kad nutrauktų finansinių paslaugų teikimą *Novin*, kai tik sužinojo apie *Novin* dalyvavimą branduolinių ginklų platinimo veikloje. Šio sprendimo 137 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad nei *Bank Mellat* teiktos *Novin* paslaugos prieš nustatant jai taikytinas ribojamąsias priemones, nei ieškovo komercinių santykių su *Novin* nutraukimo sąlygos nėra parama branduolinių ginklų platinimo veiklai, kaip tai suprantama pagal Sprendimą 2010/413, taip pat Reglamentą Nr. 423/2007, Reglamentą Nr. 961/2010 ir Reglamentą Nr. 267/2012.

97 Atsižvelgęs į tai, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 139 punkte konstatavo, kad nei pirmasis, nei ketvirtasis ir penktasis Tarybos ieškovo atžvilgiu nurodyti motyvai nepateisina jam taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymo, tad reikėjo pritarti antrajam pagrindui.

– Šalių argumentai

98 Dėl ketvirtojo motyvo, susijusio su tuo, kad FEE, *Bank Mellat* 100 % priklausanti dukterinė bendrovė, numatyta Saugumo Tarybos rezoliucijoje 1929 (2010), Taryba primena, kad šis FEE, kaip subjekto, kuriam taikytinos ribojamosios priemonės, įtraukimas motyvuotas, be kita ko, faktu, kad „per pastaruosius septynerius metus *Bank Mellat* Irano subjektams, susijusiems su branduolinių ginklų, raketų ir gynybos programa, leido atlikti sandorių už kelis šimtus milijonų dolerių“. Tarybos nuomone, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 117 punkte klaidingai nusprendė, kad šis motyvas pagrįstas tik prielaidomis ir nėra savarankiškas motyvas su ieškovu tiesiogiai susijusių motyvų atžvilgiu. Ji primena ypatingą Saugumo Tarybos pagal Jungtinių Tautų chartijos VII skyrių priimtų rezoliucijų ir sutarčių nuostatų svarbą.

99 Be to, Taryba nurodo, kad Bendrasis Teismas tinkamai neatsižvelgė į veiklos slaptumą, dėl ko įrodymai buvo gauti iš konfidencialių šaltinių ir apie juos bet kuriuo atveju negali būti pranešta. Ji taip pat pabrėžia valstybių narių ir institucijų abipusio pasitikėjimo principą, taip pat lojalaus bendradarbiavimo principą. Be to, Taryba nurodo, kad pagal Europos žmogaus teisių teismo praktiką teisė, kad įrodymai būtų atskleisti, nėra absoliuti. Jeigu šis principas taikytinas baudžiamojoje byloje pateikiamų kaltinimų atveju, jis *a fortiori* taikytinas susijusių ribojamųjų priemonių, kurios yra prevencinės priemonės, atveju.

100 Šis argumentas taikytinas ir kalbant apie AEOI teiktas bankininkystės paslaugas.

101 Dėl *Bank Mellat* pripažinimo, kad jis teikė bankininkystės paslaugas *Novin*, įtrauktai į sąrašą pagal Saugumo Tarybos rezoliuciją 1747 (2007), Taryba mano, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą pakeitęs Tarybos vertinimą savu ir nusprendęs, jog tai, kad *Bank Mellat* praeityje teikė bankininkystės paslaugas *Novin*, nepateisino ginčijamųjų aktų, nes *Bank Mellat* laipsniškai apribojo, paskui visiškai nutraukė santykius su *Novin* Saugumo Tarybai įtraukus *Novin* į asmenų, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės, sąrašus. Tarybos nuomone, *Bank Mellat* iki tol, kol buvo įtrauktas į subjektų, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės, sąrašą, t. y. tuo laikotarpiu, kuriuo paaiškėjo, kad *Novin* buvo susijusi su Irano veikla, keliančia branduolinių ginklų platinimo pavojų, *Novin* teiktos bankininkystės paslaugos parodo, kad *Bank Mellat* gali ateityje teikti tokias paslaugas kitiems tokia pačia veikla užsiimantiems subjektams. Tad Taryba visiškai teisingai nusprendė įšaldyti *Bank Mellat* turimas lėšas, t. y. nustatyti prevencinę priemonę. Aplinkybė, kad *Bank Mellat* žinojo ar nežinojo, jog šie subjektai dalyvauja tokioje veikloje, arba kad bankininkystės paslaugos buvo susijusios su tokia veikla, nėra lemiama šiuo klausimu

102 Taryba priduria, kad Bendrasis Teismas pernelyg griežtai aiškino paramos Irano veiklai, keliančiai branduolinių ginklų platinimo riziką, sąvoką, kaip ji suprantama Sprendime 2010/413, Reglamente Nr. 961/2010 ir Reglamente Nr. 267/2012, todėl jis pakeitė Tarybos aplinkybių, pateisinančių sprendimą įšaldyti turtą ir taip nustatyti prevencinę priemonę, vertinimą savu, taigi jis prieštaravo savo paties praktikai (Sprendimo *People's Mojahedin Organization of Iran / Taryba*, T-256/07, EU:T:2008:461, 138 punktas).

103 Komisija nurodo, kad *Bank Mellat* veikla vertintina iš globalesnės perspektyvos ir negali būti nagrinėjama kaip atskiri nuo konteksto sandoriai. Ji primena, kad Saugumo Taryba nusprendė įtraukti į sąrašą *Bank Mellat*. Šiuo klausimu ji pažymi Saugumo Tarybos pagal Jungtinių Tautų chartiją priimtų rezoliucijų svarbą.

104 Be to, Komisija primena, kad ribojamosios priemonės priimtos atsakant į Irano atominę programą, vykdomą nebendradarbiaujant su TATENA. Kelių Irano bankų įtraukimas į subjektų, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės, sąrašus paaiškinamas tuo, kad norėdamas sumokėti už importuojamas medžiagas ir technologijas Iranas naudojosi bankų paslaugomis. Komisijos nuomone, tokiam bankui, koks yra *Bank Mellat*, užkirsti kelią dalyvauti vienoje iš pagrindinių rinkų, kurioje vykdomi tokio tipo sandoriai, yra logiška ir tai susiję su tarptautinės bendruomenės tikslu užkirsti kelią branduolinių ginklų tobulinimui ir platinimui. *Bank Mellat* bankininkystės paslaugų *Novin* teikimas tol, kol pastaroji Saugumo Tarybos sprendimu buvo įtraukta į subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės sąrašą, yra aiškus požymis, kad *Bank Mellat* gali teikti tokio pobūdžio paslaugas.

105 Komisijos teigimu, įrodyti, kad būtent nagrinėjami sandoriai buvo „tiesiogiai" susiję su branduolinių ginklų platinimu, kaip skundžiamo sprendimo 135 ir 137 punktuose teigia Bendrasis Teismas, neturi būti pripažįstama Tarybos pareiga. Siekiant pusiausvyros, kurią reikia rasti tarp asmenų, įtrauktų į sąrašus, pagrindinių teisių apsaugos ir būtinybės apsaugoti akivaizdžius Sąjungos interesus saugumo srityje, reikalaujama, kad Taryba turėtų tam tikrą diskreciją nustatyti, ar subjektas, teikdamas savo finansines paslaugas, remia subjektų, įtrauktų į subjektų, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės, sąrašus, dalyvavimą veikloje, keliančioje branduolinių ginklų platinimo pavojų, net jei nagrinėjami sandoriai nėra tokie tiesioginiai, kaip, panašu, to reikalauja Bendrasis Teismas. Ji nurodo, kad teismo užtikrinama kontrolė turi apsiriboti tik patikrinimu, ar Taryba padarė akivaizdžią vertinimo klaidą arba piktnaudžiavo įgaliojimais. Komisijos nuomone, negalima teigti, kad Taryba piktnaudžiavo savo įgaliojimais įtraukusi į sąrašus banką, kuris iš dalies priklauso Irano valstybei ir dėl kurio pati Saugumo Taryba išreiškė susirūpinimą.

106 Jungtinė Karalystė pritaria Tarybos ir Komisijos analizei bankininkystės paslaugų *Novin* teikimo klausimu.

107 *Bank Mellat* nesutinka su Tarybos, Komisijos ir Jungtinės Karalystės argumentais.

– Teisingumo Teismo vertinimas

108 Taryba pateikė argumentus vien dėl Bendrojo Teismo ketvirtojo ir penktojo motyvų pagrįstumo vertinimo.

109 Kalbant apie informaciją, kuria pateisintas *Bank Mellat* įtraukimas į minėtus sąrašus, ir šio įtraukimo pagrįstumo įrodymus, primintina, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje garantuojama veiksminga teisminė kontrolė, be kita ko, reikalauja, kad Sąjungos teismas įsitikintų, jog sprendimas, kuris individualiai susijęs su atitinkamu asmeniu ar subjektu, būtų pagrįstas pakankamai svariais faktais. Nagrinėjamu atveju tai reiškia, kad turi būti tikrinami motyvuose, kuriais pagrįstas šis sprendimas, nurodyti faktai, todėl teisminė kontrolė yra ne apribota nurodytų motyvų abstrakčios tikimybės vertinimu, bet susijusi su nagrinėjimu, ar šie motyvai arba bent vienas jų, vertinamas kaip pakankamas pats savaime patvirtinti šį sprendimą, yra pagrįsti (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119 punktą; Sprendimo *Taryba / Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 73 punktą; sprendimų *Anbouba / Taryba*, C-630/13 P, EU:C:2015:247, 46 punktą ir *Anbouba / Taryba*, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 42 punktą).

110 Šiuo tikslu Sąjungos teismas turi atlikti šią analizę ir prireikus prašyti kompetentingos Sąjungos institucijos pateikti konfidencialius arba nekonfidencialius duomenis ar įrodymus, reikšmingus atliekant tokią analizę (žr. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 120 punktą ir Sprendimo *Taryba / Fulmen ir Mahmoudian*, C-280/12 P, EU :C :2013 :775, 65 punktą).

111 Jeigu kompetentinga Sąjungos institucija negali įvykdyti Sąjungos teismo prašymo, jis turi remtis vien informacija, kuri jam buvo perduota (žr. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 123 punktą ir Sprendimo *Taryba / Fulmen ir Mahmoudian*, C-280/12 P, EU :C :2013 :775, 68 punktą).

112 Dėl ketvirtojo motyvo, susijusio su tuo, kad FEE yra ieškovui 100 % priklausanti dukterinė bendrovė, nurodyta Rezoliucijoje 1929 (2010), Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 117 punkte nusprendė, kad tas motyvas grindžiamas tik prielaidomis. Taryba faktiškai nepateikė jokios informacijos, leidžiančios Bendrajam Teismui patikrinti šio motyvo pagrįstumą. Tokiu atveju Sąjungos teismas, kuris turi patikrinti motyvų faktinį pagrįstumą, atsižvelgdamas į atitinkamo asmens galimai pateiktas pastabas ir kaltę paneigiančius įrodymus bei kompetentingos Sąjungos institucijos atsakymą į šias pastabas, negali konstatuoti šių motyvų pagrįstumo, tad jie negali būti laikomi ginčijamo sprendimo dėl įtraukimo pagrindu (žr. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 137 punktą).

113 Kiek Taryba kritikuoja Bendrąjį Teismą, kad šis skundžiamo sprendimo 117 punkte konstatavo, jog ketvirtasis motyvas nėra savarankiškas motyvas kitų motyvų atžvilgiu, konstatuotina, kad ši kritika visiškai nepagrįsta.

114 Be to, *Bank Mellat* lėšų įšaldymo pateisinimas tuo, kad įšaldytos FEE lėšos, nors ši į Jungtinių Tautų rezoliuciją įtraukta dėl *Bank Mellat* veiklos, pripažintinas išvadas su prielaidomis sutapatinančiais argumentais, tad ieškovo lėšų įšaldymas negali būti pateisintas FEE įtraukimu į šią rezoliuciją. Galiausiai, priešingai, nei teigia Taryba, vien *Bank Mellat* paminėjimas minėtoje rezoliucijoje, anot kurio pastarasis „Irano subjektams, susijusiems su branduolinių ginklų, raketų ir gynybos programa, leido atlikti sandorių už kelis šimtus milijonų dolerių“, remiantis šio sprendimo 109 ir 112 punktuose nurodyta teismo praktika, negali būti pakankamas pateisinimas tam, kad Sąjunga įtrauktų jį minėtus sąrašus.

115 Apeliaciniame skunde Taryba nurodo, kad *Bank Mellat* paramos Irano branduolinei veiklai įrodymai gauti iš konfidencialių šaltinių, kuriuos atskleidus būtų galima identifikuoti juos pateikusius asmenis, dėl to kiltų pavojus šių asmenų gyvybei ir saugumui. Be to, įrodymai galėjo būti perduoti trečiųjų šalių, kurios nesutinka jų atskleisti. Tokiu atveju reiktų gerbti konfidencialumą, antraip galėtų būti pakenkta tarptautiniam bendradarbiavimui.

116 Kalbant apie įrodymų konfidencialumą, konstatuotina, kad šiuo argumentu pirmąkart remiamasi apeliacinėje instancijoje. Atsižvelgiant į nusistovėjusią teismo praktiką, leisti šaliai Teisingumo Teisme pirmą kartą iškelti pagrindą ir argumentus, kurie nebuvo nurodyti Bendrajame Teisme, reikštų leisti jai pateikti Teisingumo Teismui, kurio jurisdikcija apeliaciniame procese yra ribota, nagrinėti platesnės apimties ginčą nei tas, kurį nagrinėjo Bendrasis Teismas. Apeliaciniame procese Teisingumo Teismas turi jurisdikciją tik ištirti pirmojoje instancijoje nagrinėtų pagrindų ir argumentų teisinius vertinimus (Sprendimo *Švedija ir kt. / API ir Komisija*, C-514/07 P, C-528/07 P ir C-532/07 P, EU:C:2010:541, 126 punktas ir ten nurodyta teismų praktika).

117 Tad argumentas, susijęs su įrodymų konfidencialumu, nepriimtinas.

118 Atsižvelgiant į visus šiuos duomenis, pažymėtina, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 117 punkte nusprendė, kad ketvirtasis motyvas negali pateisinti *Bank Mellat* taikytų ribojamųjų priemonių nustatymo.

119 Dėl penktojo motyvo, kiek jis susijęs su finansinių paslaugų AEOI teikimu, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 118 punkte konstatavo, kad Taryba nepateikė jokio įrodymo ar informacijos, galinčių patvirtinti, kad tokios paslaugos teiktos. Šiuo klausimu Taryba apeliaciniame skunde taip pat rėmėsi veiklos slaptumu, dėl ko negalima pateikti iš konfidencialių šaltinių gautų įrodymų, valstybių narių ir Sąjungos institucijų abipusio pasitikėjimo ir lojalaus bendradarbiavimo principais, taip pat tuo, kad neegzistuoja absoliučios teisės, kad būtų atskleisti įrodymai.

120 Šie argumentai pirmąkart nurodyti apeliacinėje instancijoje, todėl remiantis šio sprendimo 116 punkte nurodyta teismo praktika turi būti pripažinti nepriimtinais.

121 Be to, Bendrasis Teismas nepadarė įrodinėjimo naštos paskirstymo ir įrodymų tyrimo teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 118 punkte konstatavo, kad tvirtinimai dėl AEOI juo labiau nepateisina ieškovui taikytų ribojamųjų priemonių nustatymo.

122 Kalbant apie penktąjį motyvą, susijusį su finansinių paslaugų *Novin* teikimu, pažymėtina, kad Bendrasis Teismas padarė kelias išvadas dėl faktų ir jų vertinimo, kurių Teisingumo Teismas neturi kontroliuoti. Pavyzdžiui, skundžiamo sprendimo 126 punkte jis konstatavo, kad ieškovo paslaugos *Novin* suteiktos Irano teritorijoje. 128 punkte jis konstatavo, kad reikia atsižvelgti į *Bank Mellat* teiginį, jog jis nežinojo, kad *Novin* susijusi su branduolinių ginklų platinimu, prieš Saugumo Tarybai nustatant jai taikomas ribojamąsias priemones, nes Taryba nepateikė tikslių ir konkrečių įrodymų ar informacijos šiuo klausimu. 129 punkte jis apibūdino, kaip priėmus *Novin* taikytinas ribojamąsias priemones *Bank Mellat* uždarė *Novin* sąskaitas. Išnagrinėjęs taikytinus teisės aktus, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 134 ir 135 punktuose konstatavo, kad paskutiniai *Bank Mellat* atlikti sandoriai *Novin* naudai leistini ir kad Taryba ir Komisija ir neteigė, jog nagrinėjami mokėjimai buvo susiję su branduolinių ginklų platinimu.

123 Atsižvelgęs į šias aplinkybes, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 137 punkte konstatavo, jog nei *Bank Mellat* prieš nustatant *Novin* taikytinas ribojamąsias priemones jai teiktos paslaugos, nei jo komercinių santykių su *Novin* nutraukimo sąlygos nėra parama branduolinių ginklų platinimo veiklai, kaip tai suprantama pagal Sprendimą 2010/413, taip pat Reglamentą Nr. 423/2007, Reglamentą Nr. 961/2010 ir Reglamentą Nr. 267/2012.

124 Šią išvadą Taryba, Komisija ir Jungtinė Karalystė, nesiginčydamos dėl Bendrojo Teismo išvadų dėl faktų ir jų vertinimų, ginčija nurodydamos, jog nelabai svarbu, ar *Bank Mellat* žinojo apie *Novin* dalyvavimą branduolinėje veikloje. Komisija pirmiausia nurodo, kad bankų, teikiančių su tarptautine prekyba susijusias finansines paslaugas, įtraukimas į subjektų, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės, sąrašus, sietinas su tarptautinės bendrijos siekiu užkirsti kelią branduolinių ginklų tobulinimui ir platinimui.

125 Ginčijamais aktais *Bank Mellat* lėšas siekiama įšaldyti motyvuojant tuo, kad savo elgesiu jis teikia paramą Irano branduolinei veiklai, keliančiai platinimo pavojų. Atsižvelgiant į tai, kad, nors *Bank Mellat* ginčijo penktojo motyvo pagrįstumą, Taryba nepateikė jokio įrodymo ar konkrečios informacijos, leidžiančių nustatyti, kad *Bank Mellat* teiktos *Novin* paslaugos pripažintinos tokia parama, Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 138 punkte konstatavo, kad šio sprendimo 137 punkte nurodytos aplinkybės nepateisino *Bank Mellat* nustatytų ribojamųjų priemonių.

126 Darytina išvada, kad Tarybos argumentams dėl Bendrojo Teismo ketvirtojo ir penktojo motyvų pagrįstumo vertinimo neturi būti pritarta.

Dėl išnagrinėjus apeliacinį skundą darytinų išvadų

127 Išnagrinėjus apeliacinį skundą, matyti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 106 punkte konstatavo, kad priimdama Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010 Taryba nesilaikė pareigos išnagrinėti jai pateiktų su *Bank Mellat* susijusios informacijos ir įrodymų svarbą ir pagrįstumą. Vis dėlto reikia išnagrinėti, ar šio sprendimo rezoliucinė dalis gali būti palikta nepakeista, remiantis minėto sprendimo motyvais, kuriuose nėra teisės klaidų.

128 Iš skundžiamo sprendimo matyti, jog Bendrasis Teismas panaikino ginčijamus aktus, pasirėmęs keliais motyvais.

129 Taigi, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 106 punkte neteisingai konstatavo, kad Tarybos sprendimo trūkumas pateisino Sprendimo 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamento Nr. 668/2010 panaikinimą, kiek jie susiję su *Bank Mellat*, tačiau skundžiamo sprendimo 105 ir 107 punktuose šiuos aktus jis panaikino dėl kitų trūkumų, dėl kurių Teisingumo Teismas nepriėjo prie išvados, kad šiuo klausimu buvo padaryta teisės klaida. Darytina išvada, kad skundžiamo sprendimo 106 punkte konstatuotas trūkumas neturi įtakos šio sprendimo rezoliucinei daliai.

130 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad apeliacinis skundas turi būti atmestas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

131 Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jei apeliacinis skundas nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.

132 To paties reglamento 138 straipsnio 1 dalyje, taikomoje apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, nustatyta, kad pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo.

133 Kadangi *Bank Mellat* reikalavo priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas ir pastaroji bylą pralaimėjo, Taryba turi padengti savo ir *Bank Mellat* abejose instancijose patirtas bylinėjimosi išlaidas.

134 Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalyje, taip pat taikomoje apeliaciniame procese pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, numatyta, kad į bylą įstojusios valstybės narės ir institucijos pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas

135 Jungtinė Karalystė ir Komisija kiekviena turėtų padengti savo abejose instancijose patirtas bylinėjimosi išlaidas

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. Europos Sąjungos Taryba padengia savo ir *Bank Mellat* patirtas bylinėjimosi išlaidas.

3. Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė ir Europos Komisija pačios padengia savo abejose instancijose patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.